

Pantelimon HALIPPA

Pantelimon HALIPPA (1 august 1883, Cubolta, ținutul Soroca – 30 aprilie 1979, București) a fost un publicist și om politic român basarabean, membru corespondent al Academiei Române (1918, exclus în 1948, dar repus în drepturi în 1990).

Pantelimon Halippa a urmat școala primară în localitatea natală, apoi cursurile Școlii Spirituale din Edineț și ale Seminarului Teologic din Chișinău. În anul 1904, după absolvire, se înscrie la Facultatea de Fizică și Matematică a Universității din Dorpat–Juriev (azi Tartu, Estonia), pe care n-a terminat-o, din cauza izbucnirii revoluției din anul 1905. În perioada 1908-1912 urmează Facultatea de Litere și Filosofie, Secția Istorie și Geografie la Universitatea din Iași.

A colaborat la publicații din România, de exemplu revista „Viața românească”, în care a avut o rubrică permanentă, „*Scrisori din Basarabia*”, „Adevărul”, „Dimineața” și altele. La Chișinău, în 1913, publică împreună cu Nicolae Alexandri și cu ajutorul lui Vasile Stroescu, ziarul „Cuvânt moldovenesc,” al cărui director a fost. În scrierile sale, Halippa nu a conținut să militeze pentru unirea Basarabiei cu România.

Pantelimon Halippa a fost întemeietorul Universității Populare din Chișinău (1917), al Conservatorului Moldovenesc, al Societății Scriitorilor și Publiciștilor Basarabeni, al Societății de Editură și Librărie „Lucefărul” din Chișinău (1940). În 1932 a editat și a condus revista „Viața Basarabiei” și ziarul cotidian omonim.

După 1918 a deținut mai multe funcții: ministru, secretar de stat pentru Basarabia (1919-1920), ministru al Lucrărilor Publice (1927), ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor (1930), ministru ad-interim la Ministerele Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale (1930), ministru, secretar de stat (1928-1930, 1932, 1932-1933), senator și deputat în Parlament (1918-1934), urmărind constant propășirea culturală a Basarabiei.

A scris peste 280 poezii, articole, schițe, traduceri, memorii, reușind să editeze în timpul vieții doar un singur volum, *Flori de pârlăoagă* (1921, Iași), prefațat de Mihail Sadoveanu. A scris și câteva studii istorice: *Bessarabia do prisoedineniâ k Rossii* (1914), *Basarabia înainte de sub dominația Rusă (1812-1825)*, B. P. Hasdeu (1939). Postum i se publică în revista „Patrimoniul” din Chișinău *Povestea vieții mele* (1990) și un volum de publicistică (2001). În colaborare a mai semnat și cartea *Testament pentru urmași* (1991). Membru corespondent al Academiei Române (1918). Exclus în 1948, Halippa a fost repus în drepturi în 1990 ca membru corespondent al Academiei Române.

Pantelimon Halippa a fost președintele Sfatului Țării, unul dintre cei mai importanți militanți pentru afirmarea spiritului românesc în Basarabia și pentru unirea acestei provincii cu România în 1918.

A fost decorat cu ordinele: Ferdinand I în grad de Mare Ofițer; Coroana României în grad de Mare Cruce; Serviciul Credincios în grad de Comandor; medaliile: Crucea de Război, Peleş ș.a. La 23 august 2010, președintele interimar al Republicii Moldova și președintele Parlamentului Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, i-a conferit lui Pantelimon Halippa, post-mortem, „Ordinul Republicii,” alături de un grup de luptători împotriva regimului totalitar comunist de ocupație.

Surse:

1. [Pantelimon Halippa \[online\]. Wikipedia, enciclopedia liberă](#)
2. Personalități care au creat România Mare: Pantelimon Halippa. Agenția de presă Rador. <https://www.rador.ro/2018/11/24/personalitati-care-au-creat-romania-mare-pantelimon-halippa/>